

VILÁGOSSSÁG

KÜLPOLITIKAI VILLÁMHIRADÓ

KOLOZSVAR,
1947 október 18, szombat

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSEG KÖZPONTI NAPILAPJA

IV. EVFOLYAM
260. szám

A leltározási adatok alapján új termelési és osztási rendszer lép életbe

Minden erőt mozgósítanak az őszi vetési munkák elvégzésére

BUKAREST. — Az iparügyi és kereskedelmi minisztériumban, valamint a központi statisztikai hivatalnál megtették a szükséges intézkedéseket az ipari és kereskedelmi vállalatok leltározási adatainak azonnali összegezésére és osztályozására. Az adatok alapján pontosan meg lehet állapítani majd azt a nyersanyag mennyiséget, amit az ipari vállalatok között szétosztanak. Ugyanezen adatok alapján fogják végezni a fűtőanyag és a külföldi anyagok szétosztását is.

A kézműipari termékeket az árnyak között ugyancsak a jelenlegi leltározás alkalmával adódó adatok alapján fogják szétosztani.

nem akar háborút, s épp úgy nem fogja fegyvert a Szovjetunió és a demokratikus országok ellen, mint a világ többi demokrata munkásai.

OKTÓBER 31 UTÁN ELKOBOSZKAZ AZ EL NEM VETETT VETŐMAGOT

A vetési munkálatokat irányító központi bizottság a földművelésügyi minisztériumban Traian Savulescu miniszter elnökletével fontos megbeszélést tartott. A megbeszélésen Traian Savulescu földművelésügyi miniszter részletesen ismertette az őszi vetési munkálatok gazdasági és politikai jelentőségét, valamint a vetési terv érdekében eddig megtett intézkedéseket. Rámutatott arra, hogy az

1948. évi jó búzatermés a jelen évi kitünő kukoricatermés mennyiséggel együtt teljesen biztosítja az ország mezőgazdasági egyensúlyát, ami a gazdasági élet összes ágazataira messzemenő kihatással járna és egyben szilárd alapot biztosítana az új pénz értékének is.

A foganatosított intézkedésekkel kapcsolatban a miniszter elmondta, hogy biztosították a szükséges vetőmagot és fűtőanyagot, a gazdasági felszerelést és a múlt évinél sokkal nagyobb számú traktor áll jelenleg a rendelkezésre. Ez annyit jelent, hogy ha az egész ország lakossága kellő lendülettel kapcsolódik bele a munka elvégzésébe, a vetési tervet e hónap végéig el lehet végezni.

A mezőgazdasági őszi munkálatokat a minisztérium a miniszterrel az élen fogja

a helyszínen ellenőrizni. A legszigorúbb módon vonják felelősségre mindazokat a hatósági személyeket, akik a kiadott rendelkezéseket nem megfelelő módon teljesítik. A következő két hétben a földművelésügyi minisztérium a politikai szervezetek segítségével és a teljes közigazgatási gépezet mozgósításával nagyüzemi munkálatot indít be. A földművelésügyi minisztérium és a belügyminisztérium szervei ellenőrzik a gazdáknál a meghagyott vetőmag mennyiségét s ahol megállapítják, hogy azt nem vetették el, október 31-e után elkobozzák.

A hatóságoknak az őszi vetési munkálatok idejében való elvégzése érdekében jogukban van bármilyen szállítási és munkaszünetet lefoglalni és igénybevenni.

A leltározás adatai fognak egyébként alapul szolgálni a termelőképeség megállapításához is. A november elsején kezdődő új termelési és szétosztási rendszer szintjén a beérkező adatoknak megfelelően fogják elkészíteni és életbe léptetni.

MEGKEZDÖDÖTT AZ IPARI ÉS KERESKEDELMI VÁLLALATOK SZIGORU ELLENŐRZÉSE

Ujból szigorú ellenőrzést indítottak meg a legfelsőbb gazdasági ellenőrző szervek. A be nem jelentett árukészleteket kutadják fel, továbbá azokat a kereskedőket akik nem függesztik ki az árakat és felárakon hoznak forgalomba különféle árucikkeket.

A fővárosban végrehajtott első napi ellenőrzés folyamán számtalan leltározást foganatosítottak. Egyes vállalatoknál és nagykereskedéseknél máris hatalmas mennyiségű árukészletre bukkantak. A Solex cégnél például 20.000 kiló különféle kémiai szert, a Tungstrammnál és a Lumen elektromossági vállalatnál közel 30.000 villanygömböt, az Apretura vállalatnál 12.000 kiló selyemfonalat és egyebeket. A vállalatokat azonnal zár alá békák. vezetőikre pedig leltározást tartották.

ANGOL KÉPVISELŐ NYILATKOZATA ROMÁNIA RÓL

Solley angol munkáspárti képviselő, hosszabb keleteurópai utazása alkalmából, a napokban Bukarestbe érkezett. A képviselő egyik legharcosabb egyénisége az angol parlamentnek. Látogatása alkalmából nyilatkozatot adott a Scapteleának, a Román Kommunista Párt központi napilapjának, amelyben többek között kijelentette, hogy mély megilletődéssel szemléli azt a hősi munkát, amit az országban látott. Ennek magyarázata — amint mondotta — elsősorban a dolgozóknak a kormányban vetett bizalmában rejlik s abban, hogy a nép kormányza biztosságot arra, hogy verejékük nem hull hiba.

Megelőzéssel állapította meg és az élő demokrácia egyik jeveként említette, hogy Romániában teljes nemzetiségi szabadság van s nem ismerik a faji megkülönböztetést.

A világpolitikai kérdésekkel kapcsolatban kijelentette, hogy utazása alkalmával elég gyakran találkozott háborúra váró és óhajtozó reakciós körökkel. Ezek kivétel nélkül nagy dicsőréttel szóltak az Amerikai Egyesült Államokról. A képviselő azonban ezzel kapcsolatban kijelentette, hogy Angolország munkássága épp úgy

Kiket bocsátottak el a Bolyai Egyetem tanárai közül?

BUKAREST. — A hivatalos lap október 16-án megjelent 239. száma a nemzeti nevelésügyi minisztérium újabb rendelkezését közli az egyetemi és főiskolai tanszemélyzet összevonásáról. A rendelet szerint mintegy 350 személyt komprimáltak és takarékosági okokból ugyanennyi állást szüntettek meg. A Bolyai Egyetem tanszemélyzetéből 15 tanárt és tanársegédet érint az intézkedés.

A Bolyai Egyetem jog- és közgazdasági karán Venczel József statisztikai és Jordáki Lajos társadalomtudományi tanárként szüntették meg. Az intézkedéssel együtt nevezett tanárokat is elbocsátot-

ták. Személyében komprimálták Tur-novszki Sándor büntetőjogász tanárt. Tanszéke azonban megmarad. Komprimálták Székelyi Gyulát, a számvitel, Orsióld Bélát, a nemzetközi jog- és Kovács Bélát, a közigazgatási jog tanársegédét is.

A természettudományi kar személyzetéből Fényes Katalin gyakornokot és Balogh Zoltán adjunktust érinti a takarékosági rendelet.

A Bolyai Egyetem marosvásárhelyi orvosi karának tanszemélyzetéből Lőrincz Ernő András nőgyógyász professzort, a belgyógyászatról Máthé Elemér és

Mandl József, a sebészetről Mastitz Mihály, Száva János, Molnár Balázs tanársegéd, az idegyógyászatról Tóthfalusi Károly adjunktus neve szerepel a listán.

Az ország minden egyetemére és főiskolájára kiterjedő rendelet takarékosági szempontból olyan állásokat szüntetett meg az új tanévre, amelyek tanulmányi szempontokból nélkülözhetők s a tanszemélyzetből is főleg olyanokat hagytak ki, akik erkölcsi, politikai, vagy szakmai szempontból nem szolgálták a haladást a felső oktatásban és így távozásuk nem okoz különösebb hiányt a nevelésben.

Barátsági és kölcsönös segélynyújtási egyezményt köt Jugoszlávia és Magyarország

Lapunk tegnapi számában beszámoltunk már arról, hogy magyar kormányküldöttség tárgyal Belgrádban, élén Dinnyés miniszterelnökkel, aki hosszabb megbeszélést folytatott Tito tábornaggal is. A tanácskozások a szerdai napig véget is értek. A magyar kormányküldöttség visszatért Budapestre s a két kormány most egyidejű nyilatkozatot tett közzé a két fővárosban, bejelentve a jugoszláv-magyar kultúregyezmény aláírását.

A közlemény leglényegesebb része azonban az, amelyik bejelenti azt az elhatározást, hogy a két ország a legközelebbi jövőben barátsági és kölcsönös segélynyújtási szerződést köt.

Dinnyés Lajos magyar miniszterelnök hazatérése után fogadta a lapok munkatársait és nyilatkozott a jugoszláv ut eredményeiről.

Kijelentette, hogy a személyes megismerkedése Tito tábornaggal és a jugoszláv népköztársaság többi vezetőivel, még jobban elmélyítette a jugoszláv-magyar barátságot.

— A most aláírt művelődési egyezmény — jelentette ki — és a megkötendő barátsági és kölcsönös segélynyújtási egyezményre megkezdődő tárgyalások azt igazolják, hogy a magyar demokrácia olyan mértékben emelkedik ki az elzártságából, amelyre az elmúlt reakciós kormány tisztította, amilyen mértékben fejlődik a magyar demokratikus állami élet.

INDIA, PALÉSZTINA ÉS KINA KÖZÖS FRONTON

Az Egyesült Nemzetek Szövetségének gyűlési bizottságában éles vita alakult ki a délnyugatafrikai mandátumos területek kérdésében. A amerikaiak és angolok szerették volna ezt a kérdést egyáltalán nem tárgyalni, vagy semmitmondó határozattal elintézni.

India kiküldötte azonban azt javasolta, hogy szólítsák fel Délafrikát, dolgozzon ki záros határidőn belül tervezetet ezeknek a mandátumos területeknek az ENSZ hatáskörébe való utalásáról.

Anglia és az USA képviselője hallani sem akart erről a megoldásról, amikor azonban szavazásra került sor, India álláspontja győzedelmeskedett. Az inditvány mellett szavazott a Szovjetunió, Kína és Palésztina. Ellenezte Anglia, az USA és Ausztrália. Végeredményben 27-20 arányban elfogadták a javaslatot.

AZ INDONÉZ-VITA

A Biztonsági Tanács csütörtökön folytatta az Indonéz kérdés tárgyalását. A szovjet javaslatot illetően, hogy a felek vonják vissza csapatukat az ellenségeskedések megkezdése előtti vonalakig, még nem döntöttek.

A Szovjetunió, Lengyelország és Szíria delegátusai ragaszkodtak ahhoz, hogy sürgősen hozzanak döntést a hadműveletek megszüntetésére vonatkozólag. Anglia a további halogatás mellett kardoskodik.

AZ AMERIKAI NÉGEREK BEADVÁNYA AZ ENSZ-REZ

Az Egyesült Államokban élő néger szervezetek beadvánnyal fordult az Egyesült Nemzetek Szervezetéhez a színesekkel szemben elkövetett sérelmekkel való dólva meg az Egyesült Államokot.

A beadvány megállapítja, hogy az Egyesült Államokban a négerket megfosztják a legcélembb szabadságjogoktól.

A ZSIDOK ÜDVÖZLIK A SZOVJETUNIO TIBETENELMÉLIATÁROZÁSÁT

Mint Jeruzsálemből jelentik, a Zsidó Iroda végrehajtóbizottsága-

nak elnöke, Ben Gurion újságírók előtt kijelentette, hogy a Szovjetunió elhatározása egy zsidó állam megteremtésére, történelmi jelentőségű.

— A zsidók készek együttműködni az arabokkal, amennyiben azok nem tanúsítanak ellenséges magatartást az országgal szemben. A zsidó kormány meg fog tenni minden intézkedést a rend fenntartására az angolok kivonulása után, de Anglia felelős azért, milyen állapotban hagyja az országot — mondotta többek között.

AZ I. G. KÉMSZOLGÁLATA

Mint Nürnbergből jelentik, az „I. G. Farbenindustrie“ 23 igazgatójának bünperében az amerikai főügyész ismertette a vádlottak tengerentúli kapcsolataira vonatkozó terhelő okmányokat.

Ezek szerint az „I. G. Farbenindustrie“ amerikai fiókintézetek kivétel nélkül a német kémszolgálat központjai voltak. A fiókintézetek igazgatói — akünek nagy része amerikai állampolgár volt — az USA haderejéről adatokat szolgáltatottak a hitlerista kémközpontnak.

Az amerikai főügyész azonban nem ismertette azokat az adatokat, amiből nyilvánvalóvá vált volna, hogy az „I. G. Farben“ urai a legzorosabb kapcsolatokat tartották fenn egy a háború előtt, mint a háború idején a nagy amerikai trösztökkel. Ezek az adatok nyilván túlságosan is kellenetlenné lettek volna Truman Amerikája számára.

A Rómában megtartott községi választásokon a Népblokk (kommunisták, szociáldemokraták, demokrata munkáspártiak és akcionisták) győzött 208.566 szavazattal. Második helyre a keresztény demokrata párt került. Saragat szakadár szocialista pártja mindössze 24.000, a monarchisták 32.000 szavazatot tudtak összeszedni. A többi jobboldali párt is erős szavazatvesztéseket szenvedett.

„A Népblokk győzelme a baloldali erők jelentős előretörését jelenti s mintegy előrevetett árnyéka a tavaszi általános választások eredményének“ — állapítja meg az Avanti.

A Moszkvában tartózkodó angol munkáspárti képviselőcsoport vezetőjét, Zilliacust, kihallgatáson fogadta Sztalin vezértábornagy és Molotov külügyminiszter.

Csancsun tábornok, a nankingi kormány elnöke kijelentette: Mandzsuria területének mintegy kilencven százaléka a kínai néphadsereg ellenőrzése alatt áll. A Csang-Kaj-Sek hadseregéhez tartozó Kuo-Shu-Hsun és Kao-Sao-Shan tábornokok hadoszályaikkal egyetemben átállottak a néphadsereghez.

William Clayton amerikai külügyminiszterhelyettes lemondott. Clayton gazdasági szakértő volt s hírek szerint a Marshall-tervvel kapcsolatos ellenvéleménye bírta rá a lemondásra. Közismertek voltak ugyanakkor a közötti és Marshall külügyminiszter között fennálló ellentétek is.

Pepper szenátor egy neyyorki tömeggyűlésen élesen kikkelt az USA külpolitikájának irányítói ellen. „A trösztök emberei és ügynökök, akik nemrégén még a náciizmust dicsőítették, most külügyi bizottságunk élén állanak“.

Wallace ugyanezen a gyűlésen kijelentette, hogy az amerikai és szláv népek barátságának megőrzése életfontosságú feladat.

Az ország hírei

A szomszédos országokkal kötött és kötenő kereskedelmi egyezmények értelmében nagymennyiségű gép- és gépalkatrészek érkeznek rövidesen az ipari vállalatok részére az országba. A kereskedelmi és iparügyi minisztérium rendelkezett, hogy a beérkezés sorrendjében a gépeket és gépalkatrészeket a gyárak azonnal vegyék át és állítsák be a termelésbe.

Az utóbbi időben számbavették Buzan megye keleti részét és Dombóvíta megyét a petróleumtermelés fokozásának szempontjából. Megállapították, hogy számtalan új kut furására s így a petróleumtermelés fokozására van lehetőség. Az új kutak furását a legrovidebb időn belül megkezdik.

Ujabb nagymennyiségű gyapot érkezett október 11-én a Szovjetunióból a konstancai kikötőbe. A Vorosizlov nevű szovjet hajó összesen 1 millió 140 ezer 738 kiló gyapotot hozott, amit a gyapotelőszelő központok adnak át a különböző vállalatok közti szállításra.

A sztráicsajuttatott vidékek szegény földművelői megcsúszott érdeklében az igazgatásügyi minisztériumban törvénytervezetet készítettek az asszily idején kötött földművelői eladási szerződések megújítására.

Megsemmítik az adásvételi szerződést ha az eladó egyetlen foglalkozásra a földművelés, ezéző birtoka nem haladja meg az öt hektárt és ha az eladó 1946 augusztus 1-e és 1947 július 23-á között jött létre.

AZ ÖSSZES VALLALATOK FELELŐS VEZETŐINEK FIGYELMÉBE! A kolozsvármegyei leltározási bizottság felhívja az összes vállalatok felelős vezetőit, hogy a Kolozsvár városi leltározási hivatalából (városháza 20—22. számú szoba) vegyék át a kolozsvári vállalatok részére a leltározási kérdőívet, vidéki vállalatok pedig a székhelyük szerint illetékes községhez. Töltsék ki a való tényeknek megfelelően a kérdőívet és adják be a leltározási bizottsághoz.

LELKESZVALASZTÓ közgyűlés lesz október 19-én, vasárnap délelőtt 11 órakor az unitárius kollégium dísztermében.

A KOLOZSVÁRI GAZDASÁGI AKADEMIÁN október 6-án megkezdődtek a vizsgák, amelyek egész október hónapban tartanak. A felvételi vizsga október 25-én reggel kezdődik és arra október 23-ig lehet jelentkezni. A mezőgazdasági mérnöki oklevél elnyerésére a vizsga október 27-én kezdődik. Az előadások az összes évfolyamokon november 1-én kezdődnek. Az akadémián két bentlakás van, amelyben az akadémia hallgatói évfolyamok szerint, anyagi viszonyaik és tanulmányi előmenetelük figyelembevételével helyezik el. Az ellátási díj havi 400 lej. Az akadémia diákszállánál étkezést kaphat az akadémia bármely hallgatója, aki havonta 8 kiló búzalisztet, 3/4 kiló zsírt vagy egy liter olajat és 1 kiló babot ad a konyhára. Az étkezési díj további része készpénzben fizetendő, később meghatározandó összegben. Részletes felvilágosítással szolgál az akadémia titkári hivatala Kolozsvár, Monostor-ut 3. szám alatt. Telefon 421.

AZ ERDÉLYI NEPI KÁRPAT EGYESÜLET október 19-én, vasárnap kirándulást rendez a következő útirányra: Bácsi-torok, Szucsági forrás, Kismartonos. Találkozás reggel fél 8 órakor az egyesület előtt, vagy negyed 9 órakor a Törökútvágásnál.

BE KELL FIZETNI A GÉPJÁRMŰVEK ADÓJÁT. A pénzügyigazgatóság felhívja mindazokat, akik bevallásukat a forgalmi engedélyek kiadása céljából beadták, hogy az engedélyek átvétele, valamint az 1947—48-as pénzügyi évről szóló adó lerovása végett mielőbb jelentkezzenek a pénzügyigazgatóság gépjárműadó osztályán. Mint-hogy a hivatalos lap 1947 október 7-iki 231. száma a gépjárműadókat pontosan megállapította — a jövőben egyetlen gépjármű sem közlekedhetik a megfelelő enge-

dély nélkül, illetve az adó ki nem fizetése esetében. A közlekedési razziaáknál az ellenőrzés ki fog erjedni ezekre az okmányokra is és mindazokat, akik a rendelkezésnek nem tettek eleget, szigorúan felelősségre vonják.

ROMÁN NYELVTANFOLYAM. A Magyar Népi Szövetség nőbizottsága román nyelvtanfolyamot indít kezdő hallgatók részére. Az első tanfolyam időtartama három hónap. Beíratásra jelentkezni lehet a MNSz nőbizottságánál a szervezet Farkas-utca 7. szám alatti központjában mindennap 11—2 óra között.

HALÁLOS VASUTI GAZOLÁS KOLOZSVÁRT. Ismeretlen, középkori férfi gázolt halálra szerdán délután 12 óra 25 perckor a Kolozsvárról Délfelé kifutó 4632-es tehervonat. A halálos szerencsétlenség a 97-es vasuti őrház előtt, az úgynevezett „halálsorompónál” történt, ahol már számos hasonló halálos baleset fordult elő. A borszalmasan szétrozsolt holttest személyazonosságát a rendőri vizsgálatnak ezidáig még nem sikerült megállapítani. A baleset körülményeinek tisztázására a vizsgálat még folyik.

HATÁRÁTLÉPŐKET tartóztatnak le Bors mellett a határvadászok. Az őrszemek a kapott utasításnak megfelelően arra törekedtek, hogy „állj!” kiáltásokkal reábirják a tiltott határátlépőket a megállására és ne legyenek kénytelenek ellenük fegyvert használni. Kiss Gyula, Szabó Imréné, Kőrmendi József és Győri Ferencné nagyváradi lakosok engedelmessékedtek a felszólításnak. Átadták őket a rendőrségnek.

MEGÖLTÉK A RABLÓK Nagyvárad külvárosában, az Ősi-temető és a Baromvársártér közötti úton Szabó Sámuel Ősitérségi lakost, aki a napokban adta el a házat és három támadója ezt a pénzt akarta tőle elrabolni. Szabónál azonban nem volt pénz, mert házában vételárát bankban helyezte el. A rablójárműkösök kézrekerítésére a rendőrség megindította a nyomozást.

Előadás a munkásosztály egyesüléséről

KOLOZSVÁR. — A Román Kommunista Párt kolozsmegyei szervezete Tanulmányi Csoportjának előadásorozata keretében vasárnap, október 19-én délelőtt 11 órakor a Diákház kistermében Alexa Augustin, a Kommunista Párt kolozsmegyei titkára „A munkásosztály egyesülése” címmel tart románnyelvű előadást. Az előadást műsor követi. Belépés díjtalan.

KOLOZSVÁRI MNSZ hírei:

Tisztújító közgyűléseket tartanak a MNSz kolozsvári kerületi szervezetei.

Október 19-én, vasárnap délután 4 órakor III/1 kerületi tisztújító közgyűlés a Budai Nagy Antal-utca 128 szám alatti gazdaköri székházban.

Október 20-án, hétfőn délután fél 7 órakor I kerületi tisztújító közgyűlés a szervezet Farkas-utca 7 szám alatti székházában.

Október 21-én, kedden délután 6 órakor II. kerületi tisztújító közgyűlés a szervezet Andrei Muresen-utca 9 szám alatti székházban.

Október 22-én, szerdán délután 6 órakor VI. kerületi tisztújító közgyűlés a Motilor-uti református elemi iskolában.

Színházak és mozik műsora

AZ ÁLLAMI MAGYAR SZÍNHÁZ ES OPERA MŰSORA:

Pénteken este fél 8 órakor: *A vig őzegey.* Egyed Joli primadonna és Osváth Richárd karnagy bemutatkozása. (Rosillon Papp Tibor.)

Szombaton délután fél 4 órakor: *Csongor és Tünde.* Ifjúsági előadás.

Szombaton este fél 8 órakor: *A vig őzegey.* (Egyed Joli primadonna és Osváth Richárd karnagy bemutatkozása. (Rosillon Szentés Ferenc.)

A ROMÁN NEMZETI SZÍNHÁZ ES OPERA MŰSORA:

Szombaton, október 18-án este 8 órakor: *Makrancos hölgy.* Évadnyitó előadás.

Vasárnap, október 19-én este 8 órakor:

Borisz Godunov. Évadnyitó operaelőadás

Hétfőn, október 20-án este 8 órakor: *Lanmermoori Lucia.*

Kedden, október 21-én este 8 órakor: *Makrancos hölgy.*

Szerdán, október 23-án este 8 órakor: *Borisz Godunov.*

KOLOZSVÁRI MOZIK MŰSORA

CAPITOL: *Ejjeli találkozás.*

CORSO: *Holnap történet!*

RIO: *Tökéletes férfi.* Zenés vígjáték Simor Erzsé, Jávor Pál, Bilicsi Pethes. Jegyelővétel délelőtt 11 órakor.

ROYAL: *Szeretem a hóban.* Sonja Hennie legújabb jégrevü-filmje. Jack Oahléval.

SELECT: *Karaván.* (Cigánybűró.)

URANIA: *Havas rejtegy.* Lucien Coe

A szovjet munkások, parasztek és értelmiségek társadalma

„A Szovjet társadalom a munkások, parasztek és értelmiség baráti együttműködésének képét nyújtja. Eppen e közösség alapján alakulnak ki az olyan mozgatóerők, mint a szovjet társadalom morális és politikai egysége, a Szovjetunió népeinek barátsága és a szovjet hazafiság”. (Sztalin.)

Csak az igazi szocialista társadalomban ismeri fel minden ember a saját élete és az állam közös érdeke közötti elválaszthatatlan kapcsolatokat. A munka, embereit a Szovjetunióban országos dicsőség övezi. A munka igazi elismerésben részesült, a becsület, bátorság és hősiesség ügyvévé lett.

Ma, a háboru utáni öt éves keretében a Szovjetunió minden dolgozója összpontosítja az erejét a szétrombolt nemzetgazdaság újjáépítésére, a szovjet ipar fejlesztése céljából kidolgozott sztalin program végrehajtására.

De önfelelődozóan dolgozik a szovjet parasztság is. Nem fél a nehézségektől. Meggyőződött róla, hogy a szovjet rendszer általa eddig nem ismert jólétet teremt a legeldugottabb falvakban is. A Szovjetunióban új parasztság született és a szabad szocialista életformái között a munkásság és a parasztság közötti különbségek fokozatosan megszűntek.

ÚJ NEPI ÉRTELMSÉG

A Szovjetuniót végiglatogatók előtt újdonság erejével hat, hogy a társadalmi viszonyok egy olyan magasabb életforma felé haladnak, amelyben az osztályok és azok között fennálló különbségek megszűnnek. Tevékeny erőt képvisel a szovjetállam kiépítésében az értelmiség, amely a Szovjetunióban már nem osztály, hanem a társadalom rétegződésének egy része. A szovjet értelmiség teljes egészében népi értelmiség, amit magasfokú politikai öntudat jellemel.

A szovjet népnek ez a morális és politikai egysége a kommunista párt sikere, amelynek vezetése alatt megszűntek a tömegeket kiszákmányoló osztályok. Ez az egység a munkások, parasztek és értelmiségeknek a háboru nehéz

évei alatt még nagyobb fokú tömörülésére vezetett és az egységet építő harc még erősebb lendületet kapott.

A szovjet rendszer megerősödésének erejének egyik döntő bizonyítéka a halálbüntetés megszüntetésének elfogadásáról szóló legújabb rendelkezés.

A nagy megpróbáltatás bizonyította be, hogy a szovjet hazafiság a szovjet társadalom életét er-

lett. A nép komolyan büszke arra, hogy megteremtette hősi munkájával a világ leghaladóbb társadalmi rendszerét és vérenek hullatásával, életének feláldozásával megvédte azt a társadalmi rendet, ami az övé. Azt a társadalmi rendet, amely nem ismeri a kizsákmányolókat és a dolgozók számára a legokoldalubb demokráciát biztosítja.

M Ű V E L Ő D É S

A rendező: Márton János „Balga” alakításáról

Érdeklődéssel vártuk Márton János kecsedkifaludi tanítót, aki az Állami Magyar Színház igazgatóságának a felkérésére elvállalta a „Csongor és Tünde” két délutáni előadására „Balga” bohókás szerepének az alakítását. Megokoltá tette az érdeklődést Márton Jánosnak Tamási Áron, „Enekes nadará”-ban volt tavalyi sike és bemutatkozása. S kielégítette a várakozást a vendég „Csongor és Tünde” vasárnap délutáni előadása keretében látott játéka, melyre színházban s színházban kívül teljes elismerés emlékezik.

A véleménymondásra rendezőként is legilletékesebb Kőműves Nagy Lajos, két jelenet próbája közt, így nyilatkozott Márton Jánosról:

Lazarova Elena szakszofonestje

KOLOZSVÁR. — Önálló, egész estét betöltő hangverseny keretében lép fel szombat este 7 órakor a Magyar Népi Szövetség Farkas-utca 7 szám alatti központjának nagytermében Elena Lazarova szovjet szakszofonművész. Elena Lazarova páralan élményt nyújtó játékaival az elmúlt évben a Román Nemzeti Színházban, míg

— Meglepett pókok nélküli természetessége, közvetlen dévajtsága, ösztöne, amellyel szerepét alakította. Előadásában Balga alakja mesterkéltégnélküli, földszagu, vagy inkább — Babits találó jellemzését idézve — gyökérszagu. Egy szóval is jellemezni lehet az alakítását: egészség. Kűönösen szép volt izes, zamatos beszéde, amelyet hamisítatlanul hozott el a székely hegyek közül. Természetesen még gyakorlatra van szükség, mint minden színésznek. De nagy kár lenne, ha a gyakorlat csorbítaná mai ösztönös, pókoktól mentes természetességét.

Márton János egyébként szombaton délután ismét játsza szubaudunkon a Balga szerepét. S reméljük, hogy más szerepekben is találkozunk vele

legutóbb a MNSz műsoros estjén mutatkozott be Kolozsvár hangversenylátogató közönsége előtt.

Műsorán 18 tételből álló „Szovjetikum” mellett szovjet, román és magyar népdalok, azonkívül Rimszki—Korzakov, Csajkovszki és Mozart művei szerepelnek. Bevezetőt Zsigmond Lajos mond.

Világosság-Sport

Kik győznek az NB I. nyolcadik fordulóján?

Vasas—Dermata és ITA—Universitatea mérkőzés lesz vasárnap Kolozsvár!

KOLOZSVÁR. — Az NB I. nyolcadik fordulójának küzdelmeit országsszerte nagy érdeklődéssel várják. Kolozsvár mindhárom NB I-es együttese idehaza játszik. A Vasas a Dermatával, míg az Universitatea a tavalyi bajnokgyüttessel, az ITA csapatával.

A két kolozsvári munkáscsapat összecsapása nagy küzdelmet ígér. Mindkét együttesnek nagy szüksége van a bajnoki pontokra és így mindketten arra fognak törekedni, hogy a győzelmet megszerezzék. A Vasas csatársora a budapesti Vasutas SC ellen jó formát mutatott, míg a Dermata csatársora Besztercén biztatón játszott és egy félucait góllal terhelte meg ellenfele hálóját. Mindkét csapat védelme a bajnokság során kielégítően működött és mindkét együttesben a csatársor volt a gyen-

ősb csapatrésze. A két csapat találkozásánál — valószínűleg — döntetlen, vagy ehhez közelálló eredmény várható.

Az Universitatea—ITA mérkőzésen a bajnokcsapat kétségtelesen az esélyesebb, de a kemény egyetemi védőkkel nagyon meg kell küzdenie Bonyhádiéknak. A kolozsvári egyetemi csapat meglepetést is okozhat, ha nagyevű ellenfele elbizakodottan lép a pályára. Kis gólarányú ITA győzelem várható.

Petrozsényban Júl—Medgyesi MSC találkozára kerül sor, amelyen a hazai együttesnek van nagyobb kilátása a győzelem megszerzésére. A bányász együttes mindkét pontot megszerezheti. Nagyváradon a Szabadság a bukaresti vasutasokkal méri össze

erejét. A nagyváradi együttes már többször megmutatta jó képességeit és nem valószínű, hogy a CFR mindkét pontot elvige Nagyváradról. Temesváron a CFR biztos győztesnek látszik, a FC Ploesti nem okozhat meglepetést Temesváron.

Bukarestben hármas találkozóra kerül sor. A Hadsereg—UDR mérkőzés győzteseként a Hadsereg együttesének kellene lennie, mellette szól a hazai pálya előnye is. Az Unirea Tricolor—Juventus mérkőzés szép játéka után, nagy gólaránnyal a Juventus győzelmét ígéri, míg a Ciocanul együttesének nagyon meg kell küzdenie a bajnoki pontokért a jó formában lévő marosvásárhelyi Dermagant együttesével. Nem lehetetlen, hogy a Dermagant az egyik pontot hazaviszi.

SPORTHÍRADÓ

A VASAS atlétikai szakosztálya vasárnap délelőtt 9 órakor női és férfi atlétikai versenyt rendez a városi sporttelepen.

KKASE—SANITAS asztalitenisz mérkőzésre kerül szombaton délután 3 órakor. A két csapat a következők összetételében méri össze erejét. KKASE: Paneth, Krebs, Magyar. Sanitas: Bálint, Riddeli dr., Reinier.

BRASSÓBAN az országos tízpróbabajnokságot Kiss László, a nagyváradi Estal-Sun kiváló atlétája nyerte 5908 ponttal. A női hárompróbát Puch Irma 1958 ponttal, míg az ifjúsági ötpóba győztese Zamfresanu Ivet 2451 ponttal.

A TEMESVÁR—NAGYVÁRAD városközi kerékpárversenyt, amelyet Temesvárt tartottak meg, Nagyvárad csapata nyerte 33 ponttal. Az egyéni győztesek kupát, a többi helyezettek érmeket és plaketteket kaptak.

A BUKARESTI TELEFOANE kosárlabdacsapata szombaton délután fél 4 órakor a kolozsvári Telefoane csapatával játszik barátságos mérkőzést a városi sporttelepen, Negreanu őrnagy játékvezetésével.

TEXTILA—UNIVERSITATEA II. kerületi bajnoki mérkőzés lesz szombaton délután 3 órakor az egyetemi stadionban. Vezeti dr. Hirsch Elemér.

A ROMÁN LABDARUGÓ SZÖVETSÉG örökre kizárta az ország összes pályáról Pavlovici Florian bukaresti játékvezetőt, aki a vasárnap román—magyar válogatott mérkőzésen sovinszta bekiáltásokkal zavarta a mérkőzést.

SZLOVAKIA asztaliteniszcsapata a Európa Kupa asztalitenisz küzdelmei során 4:1 arányban legyőzte Románia válogatottját.

LENGYELORSZÁ—ROMÁNIA nemzetek közötti labdarugómérkőzésre kerül

szor Bukarestben október 26-án. A Román Labdarugó Szövetség a lengyelek elleni mérkőzésre a következőket jelölte ki: Lipóczi, Szadovszki, Ritter, Darók, Farmati, Ion Vasile, Lakucz, Mihalescu, C. Marinescu, Siclován, Perényi, Inceze H., Marian, Vácsi, Spielmann, Dumirescu III., Kovács és Mercea.

BUKAREST VÁLOGATOTTJA október 26-án Szófiában a város válogatottjával méri erejét, amelyre az RLSz a következőket jelölte ki: Stanescu, Negru, Novac, Ambru, Apolzan, Petrescu, Torjoc, Zeana, Bartha, Horváth, Flamaropol, Filotti, Moisescu, Iordache.

A MAGYAR BANYÁSZVÁLOGATOTT labdarugócsapat Lengyelországban az AC Svit ellen 4:4 arányban eldöntetlenül, míg Teschen válogatottja ellen 2:1 arányban győzött.

BELFASTBAN Anglia asztaliteniszesei 3:2 arányban győzték le az irceket.

Hat halott, hét új beteg

A közönség is siessen az egészségügyi hatóságok segítségére

KOLOZSVAR. — Rövid idő alatt újabb hat tifusz haláleset és az elmúlt nap folyamán újabb hét tifuszgyanús megbetegedés történt Kolozsváron. Ezek a komoly számok arra mutatnak, hogy a tifuszjárvány csökkenése csak látszólagos volt és azt a néhány napot, amelyen megbetegedés nem fordult elő, csupán a járvány szezonális lappangási időszakának lehet betudni.

A halálozások és a megbetegedések száma a helyzet komolyságát mutatja. Ezzel a ténnyel egyébként egészségügyi hatóságaink is teljes mértékben tisztában vannak és egy pillanatra sem szűnnek meg a tifuszjárvány leküzdésére tett intézkedéseiket

ujjabbakkal és hatékonyabbakkal kiegészíteni. Mint a közelmúltban dr. Prodan Leen városi tisztifőorvos és dr. Balkányi Miklós, az egészségügyi szakszervezet orvosi alosztályának titkára kijelentette: — Amennyiben a tél beállta előtt nem sikerül teljes mértékben felszámolni a járványveszélyt, akkor egész télen nem tudunk meg szabadulni a veszedelmes betegségtől.

Az egészségügyi szakértők kijelentése foglalkozott tovább azzal a ténnyel is, hogy a közönség nem akarja komolyan venni a fertőzés veszélyét s csak akkor döbben meg, amikor már megkapta a betegséget.

megbetegedése — mint azt megírtuk — kimondottan a vándorkoldusok, csavargók által lakott negyedekben történtek. Ott, ahol a tisztaság elemi követelményeit sem sikerült még megvalósítani, annak ellenére, hogy az egészségügyi razziaik, feregelenítő csoportok komoly munkát végeztek. A megbetegedések nyilvánvalóvá teszik, hogy ezekben a negyedekben van a fertőzés gócpontja és annak továbbterjedéséhez igen nagy mértékben járultak és járulnak még ma is hozzá az itt lakó személyek, akik a város legkülönbözőbb részein megfordulva mindenhol elviszik a veszedelmes betegséget terjesztő férgeket.

Nem történik megfelelő gondossággal a városi autóbuszok tisztántartása és elrendelt fertőtlenítése sem. Ugyanakkor nem történt megfelelő gondoskodás még arról sem, hogy a lakosságnak a fokozott tisztasághoz szükséges szappan és egyéb szerek a rendelkezésére álljanak.

Mindezek olyan kérdések, amelyekkel hatóságainknak komolyan kell foglalkozni, de ugyanakkor komolyan neki kell látnia a közönségnek is, hogy az előirt óvintézkedéseket az első betűtől az utolsó pontig pontosan betartsa és végrehajtsa még akkor is, ha ezért a pillanatnyi kényelmét kell feláldoznia.

Hadjáratot a férgek ellen

Szervezett hadjáratot kell folytatni a fertőző férgek ellen — mondják az egészségügyi hatóságok vezetői. Mi a magunk részéről kénytelenek vagyunk mindehhez

hozzáfűzni, hogy ugyancsak szervezett hadjáratot kell folytatni a férgek terjesztő vándorló árusok, kóbor koldusok és csavargók ellen.

A hatóságok figyelmébe

Tagadhatatlan tény, hogy a rendőrség részéről történtek is komoly lépések a koldusok és csavargó elemek feregelenítésére és a város területéről való eltávolítására — de tény az is, hogy ezek az intézkedések nem folytatódtak abban a mértékben, ahogy kellett volna. Néhány napon ke-

resztül folytatott erélyes razziaik nagy mértékben megtisztították ugyan ezektől az elemektől a város utcáit, de ahogy abba maradtak ezek a razziaik, azonnal újra benépesültek a visszaszivárgott csavargókkal és koldusokkal az utcák.

A legutóbbi napok, hetek tifusz-

WALLACE

Az amerikai politikai élet egyik legérdekesebb egyénisége ma kétségkívül Wallace, az Egyesült Államok volt alelnöke, a nagy Roosevelt legbizalmasabb munkatársa. Wallace már hosszú idő óta a demokrata párt balszárnyának a vezére s a legutóbbi választáson éppen emiatt szorították ki az alelnökségből s tették helyére a

„szürke“ Truman. A szürke Truman azonban meglehetősen szoros kapcsolatokra lépett az amerikai pénzügyi körökkel s ma az ő politikájuknak szószólója és végrehajtója.

Ezzel a politikával fordult szembe Wallace és vált ki hamarosan a Truman-kormányból, amelynek már Roosevelt életében földművelésügyi minisztere volt.

Wallace jelentősége azóta — bár a trösztök hatalmas sajtógépezete következtében elhallgatja minden megnyilvánulását — egyre növekszik. A béke érdekében kifejtett leplezése és bátor kijállása az amerikai dolgozó nép érdekeiért, egyre növelik népszerűségét. Az amerikai tömegek ma már benn látják Roosevelt nagy politikai hagyományainak örökösét.

Igen nagy kérdés azonban, hogy a demokrata párt keretei között végrehajthatja-e programját Wallace. Mindenki tudja, hogy magának Rooseveltnek is milyen kétségbeesett harcot kellett vívnia a nagytőkével s hányszor tették

lehetetlenné terve megvalósítását. Azóta a Wall Street uralma a demokráta pártban még csak jobban megerősödött és ma már ott tartanak, hogy lényegében semmiféle különbség sincsen a republikánus párt és a demokrata párt között, legfeljebb az, hogy más tőkés érdekcsoportokat szolgálnak.

Eppen ezért vetődött fel egy harmadik párt megalakításának gondolata. A párt vezető kereteit, Wallace legközelebbi munkatársának, Pepper szenátorának szűkebb hazájában, Floridában, meg is alakították. Maga Wallace úgy nyilatkozott, hogy amennyiben nem sikerül politikáját keresztülvinnie a demokrata párt keretei között, úgy kiválik a pártból.

— Kimondom nyíltan — jelentette ki legutóbbi a newyorki Madison-Square Gardenben tartott nagygyűlésen — hogyha a demokrata párt háborus párt lesz, hogyha a pártom továbbra is támogatni fogja a polgári szabadságot, ha mindkét párt támogatni fogja a magas árakat és az elnyomást, abban az esetben a népnek új pártra lesz szüksége, amely a szabadságot és a békét szolgálja. Külpolitikai kérdésekre áttérve kijelentette:

— Külpolitikánkat, amely demokráciellenes és nem demokratikus — olyan emberek fogalmazták meg és folytatják, akiknek az érdekei szöges ellentétben állanak átlagamerikaiak érdekeivel.

Wallace nézeteit, politikai elveit eléggé alaposan ismeri ma már az átlagamerikai és ismeri a világ közvéleménye is. Az amerikai dolgozók tudják, hogy a két „történelmi“ amerikai párt munkásellenes és egyre inkább népellenes kormányzásától nincsen mit remélniök. A világ demokratikus közvéleménye is tudja, hogy Truman és Vandenberg nagytőkét szolgáló Amerikájától nincsen mit remélniök. Ugyanakkor azonban tudják azt is, hogy a Wall Street megfizetett sajtókonzertje nem az amerikai nép hangját fejezi ki. Az amerikai egyszerű ember, az amerikai dolgozó ma Wallace szájával beszél.

Szabotázsért több kolozsmegyei olajmalomot bezártak és leszereltek

KOLOZSVAR. — Amint megírtuk, az összes olajmalomok kötelesek az INCOOP-pal szerződést kötni, amelynek alapján a malomokban préselt olajból a beszolgáltatandó részt kötelesek az állam részére a termelőktől átvenni. Ezt a rendeletet egyes kolozsmegyei olajprés- és malomtulajdonosok szabotálták. Megtagadták az INCOOP-pal kötendő egységes szerződés aláírását és ezzel Kolozsvár és Kolozs megye olajjal való ellátását akarták megnehezíteni.

Alább felsorolunk egy pár nevet azok közül a malomtulajdonosok közül, akik nem voltak hajlandók ennek az újabb gazdasági rendelkezésnek eleget tenni. Így Pura Nicolae almásszentmihályi lakos, aki

regébről is, mint a demokrácia ellensége volt közsímsert, mert — az összes eddigi gazdasági rendelkezéseket szabotálta — most sem volt hajlandó a törvény rendelkezéseinek eleget tenni.

Pura Nicolae visszeshő bűnös, aki a múlt évben is megtagadta az államnak járó olajmag átadását. Kiss János és Hamlet Emanoil Drag községi lakosok is visszautasították az olajmagvak összegyűjtését és az INCOOP-pal kötendő szerződés aláírását.

A hatóságok ezeket a malomtulajdonosokat a nép ellenségének tekintik és a legszigorúbb intézkedéseket foganatosították ellenük. Elrendelték a malom és prés bezárását és a gépek leszerelését.

Éjszakai rajtaütés a máramarosszigeti titkos valuta-tőzsdén

Stein Ödön, a „nagyfőnök,“ aki megszabja a „lakschen“ zugárfolyamát

MÁRAMAROSSZIGET. — A nagyvárad rendőrfelügyelőség különleges valuta- és aranycsoportja szétűrtötte a máramarosszigeti titkos valutatőzsdé lovagjai között.

A különleges csoport két részre oszolta magát el Nagyváradról. Elsőnek Farcas Ferdinánd komiszár és emberei indultak el, majd Josif Vasile rendőrfelügyelő csoportja követte őket.

A rendőri autók fénye hosszú sávot vágott az éjszaka sötétjébe. Az ut mentén, egybeolvadó léckerítés gyanánt sorakoztak fel az elvonuló telefonpóznák. Halk, titokzatos zümmögés a drótközből. Üzenetek mentek, üzenetek jöttek. Csak az érthette meg, aki a hallgatót tartotta kezében... de nem! A rendőrautó hirtelen fékezett és egy szakember máris ráköszörelt a telefonvezetékre. Lehallgatták a Bukarest és Máramarossziget közt lebeszélgetéseket.

MÁRTA A RUDIVAL... HARMINCÖTRE HÉT...

A közbömbös szövegek közé érdekes szavak vegyültek. A lehallgatót kezében gyorsan futott a ceruza. Gyorsirással jegyezte a hallottakat.

— Sok és fontos küldemény megy. Márta a Rudival. Harmincötre hét.

Rejtjelezett szöveg. Csak az érti, aki a kulcsot ismeri. De azért mégis érdemes volt hallgatni, mert egyszer csak újra folytatja a bukaresti hang:

— Józsi, hogy áll most a „lakschen“? — Nem tudom pontosan, de majd megkérdem Stein Öditől.

A beszélgetés befejeződött. A rendőri autó ismét hatalmas sebességgel furódott be az éjszakába. Sietnek Máramarosszigetre, hogy ők is pontosan megtudhassák, mennyi a „lakschen“ (dollár) titkos árfolyama. Tudják már, hogy Stein urat kell keresniük, aki a határ széléről dik-tálja a bukaresti árfolyamot. Stein ur egyébként is, mint régi valutázó és csempéz, jó ismerőse a rendőrségnek.

Mióta veszélyesebb lett a valutautazás, a „nagy főnök“, a titokzatos valutakirály a föld alá bujtatta egész szervezetét, de tovább folytatta üzletét. Hosszas és fáradságos munkájába került a rendőrségnek, míg kikukatták az új szálakat, melyek a titkos valutatőzsdé rejtékére vezettek.

SZATMÁR MÁR TOVÁBB ADTA A HÍRT

rozsigeten az egyik közsímsert van... fékezett le a kocsi. A „kliens“ rendkívül nyugodt.

— Mindent felkutathatnak — mondja hűdegyvérről —, de felesleges. Nem foglakozom már ezzel az üzlettel. Hogy lássák, milyen őszinte vagyok, megfogom, hogy másutt is hiába fognak fáradozni, mert Szatmár tovább adta már a hírt:

„Vigyázz, megy Josif. C. D. jelzésű, szürke kocsival!“

Az értesülés pontos volt. A valutások kémszolgálatára egészen jól működött, csak éppen az országúti telefon-lehallgatást nem tudták. Nem sok vesztetni való idő volt. A csoport tovább rohant.

Stein Ödön cukrász, kártyabarlangtulajdonos és a titkos valutatőzsdé főnökének lakása előtt stopoltak le.

— Férjem elutazott — mondja egy álmos női hang —, de a zárt ajtókra tapadó rendőrfülek ablaknyitás és egy tompa dobbanás zaját hallották.

Az ajtót benyomták. Pongyolában álló nő akarta feltartóztatni a detektíveket. Félretolták. A hátsó szobában nyitolt az ablak. Két detektív ugrik egyszerre a sötétebe. A távolban dobogó futó lépések. Revolverlövések. Egy sötét alak válik el a kerítéstől — Stein Ödön. Nincs a zsebében semmi, de a zseblámpák reflektorfényei az ut mentén nagyobb összegű forrasztó találnak.

DOLLÁR, ARANY ÉS JAPAN JEN

A gyakorlott rendőrök a lakást már át sem kutatták. Tudták, hogy a ravasz és gyakorlott bűnöző nem tart az otthoná-

ban bűnjelet. A cukrászda melletti „Klubja“-ba hajtának. Rövid kutatás és — ötszáz dollár, közel egy kilo törtarany kerül a bűnjelek közé.

Gyors házkutatások. A hajnal már közeleg. Sietni kell, mert ha kidudózik, hogy az aranyrendőrség itt van és dolgozik — úgy eltűnik a valuta és arany, hogy semmiképpen sem lehet a nyomára jutni.

A „nagy főnök“ öccsénél negyven nehézaranykarkötő, az egyik korcsmárosnál a dollárok között még japán jen is akadt.

Reggelig: négy őrizetbevétel, rengeteg valuta és arany az eredmény. Az őrizetbevételeket egyelőre titokban tartják, mert a nyomozást folytatják. Fel akarják göngyölyteni az egész máramarosi titkos valutafrontot, kézre akarják keríteni a többi titkos nagy- és alfőnököt, hogy egyszer és mindenkorra elvegyék a kedvét mindenkinek az ország gazdasági alapja elleni merényletektől.

A különleges rendőri csoport a négy letartóztatott valutautazó biztonságba helyezte és tovább folytatta a munkáját. A környező falvakba mentek ki a detektívek. Biznak abban, hogy kirándulásuk hasonló szép eredménnyel végződik.

Közmunkával építik ujjá Kolozsvár rombadólt házait

Igyen fuvart és a közmunkák pénzalapjához segítsége: kér a város

KOLOZSVAR. — A Kommunista Párt kezdeményezésére Veress Pál alpolgármester irányításával a város ujjáépítésére nagyszabású közösségi munka indult.

Veress Pál alpolgármester sajtóértekezletre foglalkozott ezzel a munkával.

A munkabrigádok egymással versenyezve végzik munkájukat. Így a gázcsövek lerakása is nagy lendülettel halad előre. Az önkéntes munkabrigádok most arra törekednek, hogy naponta 60 méter gázcső számára ássanak árkokat.

Másik önkéntes csoport — mint azt már megírtuk — elhatározta, hogy megtisztítja és rendbehozza a városnak nagyon elhanyagolt legelőit. A városnak ugyanis csak a lombi birtokán 230 hold legelője van, amelyből 100 hold használható, míg 130 hold már 1927 óta nem volt megtisztítva és így azt teljesen be-

lepte a boróka és a gyom, ugyanígyra, hogy ma használhatatlan. Az elmúlt vasárnap önkéntes diák- és munkásifjak csoportja csákányokkal és fejszékkel felszerelve több, mint 30 holdnyi területet tisztított meg.

A következő vasárnapra pedig a környék földművelés gazdáit, valamint újabb diák- és munkáscsoportokat, valamint a katonaság közönség rohammunkát tervez a lombi legelők teljes megtisztítására.

Október 26-án, ugyancsak önkéntes munkavállalással, a Malomárok megtisztítására kerül sor. Ugyanis a kolozsvári malomokat a Malomárok vize hirtelen de rendezte át a felgyülemlött piszok miatt, alacsony vízállás mellett az elszelvényezett árok mocsaras és emiatt télen befagy. Ez pedig a város kenyérelállítását veszélyeztetné. A munkabrigádok arra vállalkoztak, hogy a Malomárokot lejárassák, kidobják belőle a követ és az

egyéb szemetet is. Az árokból kikerült, kömennyiséget a külvárosi utcák javításához használják fel.

Veress Pál alpolgármester elmondotta, hogy a városi bányákban a kőtermelés tovább folyik. Mindezekre azonban csupán a Dermara adott szállító eszközt a kövek kibordásához. Az alpolgármester lapunk újján felhívja az összes kolozsvári üzemet és vállalatokat, hogy azok, amelyek még eddig nem vették ki részüket a közösségi munkából, a város ujjáépítéséhez igyejenek fuvar felajánlásukkal járulni hozzá.

Az alpolgármester a sajtó képviselője előtt ismertette a belügyminiszternek azt az új rendelkezést, amely szerint az ország s így Kolozsvár ujjáépítését is kormánykál kell megoldani. Ennek során a város vezetősége részletes tervet dolgozott ki, amelyet közmunkával fognak megvalósítani.

Legelősruban a Román Nemzeti Színház háttüvegű lévő, omögöző, bacillusokkal fertőzött putrik tömésére kerül sor. Természetes dolog, hogy a városrészt lakóit a vezetőség áttelepíti. A szükséges pénzt társadalmi akció útján gyűjtik össze. Veress Pál alpolgármester ezután hívja fel az összes vállalatokat, kereskedőket és szabadfogalkozókat, hogy ennek az alapnak megteremtésére adományukat juttassák el. Előzetes értesítés után a város vezetőségehez.

A város önkéntes közmunka útján történő ujjáépítése során az elkövetkező év tavaszán az Olomok körüli bombázottak házak kijavítására is kerül. A terv technikai kivétel és az anyagi alap megteremtése most kezdül. Az így kijavított bombázott házakat a természetben kiünn munkásoknak fogják kiutálni.

Erdélyszerte gazdanapokat rendeznek

KOLOZSVAR. — Az Erdélyi Magyar Gazdasági Egyesület októberben és novemberben Erdélyszerte gazdanapokat rendez. A gazdanapok sorozatát október 19-én Tenkén (Bihar megye) megrendezendő gazdanap nyitja meg, amelyen Szóvárdi Ferenc dr. EMGE főtitkár, gazdamező és Huszár Sándor országgyűlési képviselő is részt vesz. Ugyancsak október 19-én rendez az EMGE csíkszegi kirendeltsége Gyergyóalfaluban gazdanapot, amelyen az EMGE részéről Tóth Géza földműves képviselő vesz részt. Október 26-án Segesváron tartanak gazdanapot. A gazdanapon Antal Dániel, az EMGE ideiglenes elnöke és Szegő Dénes tartanak szakelőadást. Ugyancsak október 26-án Bihardiószegen lesz gazdanap, amelyen Bikfalvi Ferenc gazdamező, ügyvezető igazgató és Bihar megye magyar képviselői is részt vesznek. November hónap folyamán Halmiban Antal Dániel, Tóth Géza képviselő és Bikfalvi Ferenc igazgató, EMGE központi kiküldöttek vezetésével rendezik meg a gazdanapot. Az EMGE őszi gazdanapok sorozata hozzátartozik a gazdasági kampányhoz. Ezeket a napokon számolnak be azokról a vetési eredményekről, amelyek bizonyítani fogják, hogy gazdatiszadalmunk ebben az országos akcióban kemény és barcos részt vállalt.

Október 25-én lesz a második felvételi vizsga a kolozsvári magyar almérnöki iskolában

Az első felvételin a jelentkezők 82 százaléka sikeresen vizsgázott

KOLOZSVAR. — A kolozsvári igazgatóságának közbenjárására a közmunkaügyi minisztérium az 1947/48. tanévre még egy felvételi vizsgát engedélyezett, hogy ezen résztvehessenek azok az ifjak, akik az első felvételi vizsgán nem jelenhettek meg, mert az első vizsga ideje az őszi érettségi vizsgák idejével összeesett. A második felvételi vizsgát október 25-én reggel 8 órakor kezdik meg. A felvételi vizsga anyaga: 24-én déli 12 óráig. Jelentkezni lehet a Bratianu (volt Malom)-utca 28 szám alatt, az I. emeleten. Jelentkezéskor a következő okmányok (egy eredeti és egy másolat) bemutatása szükséges: 1. Iskolai bizonyítvány a középiskola 8 osztályának elvégzéséről. 2. Születési anyakönyvi kivonat. 3. Állampolgársági bizonyítvány. 4. Két darab fénykép.

5. Aki tanulmányait megszakította, erről az időről hivatalos igazolást köteles benyújtani. Kérés irandó az iskola igazgatójához címezve, felbélyeggezve és 200 lej felvételi vizsgadíj fizetésével az iskola pénztárába. A felvételi vizsga írásbeli és szóbeli, amit orvosi vizsgálat előz meg. A felvételi vizsga anyaga: matematika (a 8 osztályos elméleti leírásban előadott anyag), geometriából sík- és térmetán, Természettan (hő-, mágnesség- és villamosság). A második felvételi vizsga szükségességét az teszi indokolttá, hogy többen (helybeliek és vidékiek) kérték az igazgatóság közbenjárását, mert az első felvételi vizsgán nem vehettek részt. Az első felvételi vizsgát a jelentkezők 82 százaléka sikeresen letette.

Ma hirdet ítéletet

a katonai törvényszék Unghváry ügyében

A nyilasok, báró Atzél Ede és Markham bizalmasa a bíróság előtt

KOLOZSVAR. — A katonai törvényszék Barbu-tanácsa ez év június 25-én tárgyalta az Unghváry Sándor-féle összeesküvés bűnügyet. A június 25-iki tárgyaláson kihallgatták a vádlottat. A vád és a védelem számos tanút vonultatott fel, majd a perbeszédet is elhangzottak, azonban ítélethozatalra nem került sor, mert a katonai ügyészség újabb terhelő adatokhoz jutott, így a törvényszék elnöke elrendelte az ügy tárgyalásának folytatását. Az új határidőt október 16-ára tűzték ki, azonban nem lehetett megtartani a tárgyalást, mert az új tanúk közül néhányan nem jelentek meg. Tekintettel arra, hogy az újonnan megidézett tanuk valamennyien kolozsvári lakosok, Barbu ezredes elnök elrendelte azok elővezetését és a tárgyalást felfüggesztve, október 17-re, péntekre napolta el. Unghváry Sándor a nép ellen szövetkező reakció egyik sötét zsoldosa. Kínkérésért, idegen valuta törvénytelen behozatalért és tiltott határátjárásért vonják felelősségre.

elemek megfigyelése volt a feladata. Ezt nem tudta elvégezni és politikai szereplési vágya Atzél Ede, a nyilasháró mellé hajította. akivel Unghváry megalakította a „Wesselényi Lovász Egyesület” nevű fasiszta szervezetet. Unghváry megücsült Kolozsváron, majd katonai szolgálatra hívták be, ahol tovább dolgozott megbízóinak. Baloldali érzelmi tiszteket juttatott a kémelhárító príbékkei kezére. Munkáját folytatta Atzél fasiszta szervezetében is. Annymira ment, hogy Atzél Edevel vetélkedett a terrrorszervezet parancsnokságáért. Igyekezett tulszárnyain vezérét, akivel ezért összeütközése támadt.

hazatérve emlékiratot szerkesztett, amit a Szövetséges Ellenőrző Bizottság egyik amerikai tisztjének adott át.

Bebizonyosodott, hogy az utolsó hangu rópcéduláktól kezdve az ő személye állott a háttérben a legtöbb MNSz-ellenes támadásnak. Résztvett az udvarhelyi kongresszus ellen felvonult reakciós huli-gán-bandák megszervezésében.

A DEMOKRÁCIA, A MNSZ ELLEN

Unghváry 1944-ben felismerte a fasiszmus pusztulásának közelségét és — továbbra is eleget téve megbízóinak — a baloldallal keresett kapcsolatokat. Ugy gondolta, hogy gaztettei ismeretlenek. Biztosítani akarta magát és a felszabadulást megelőzően a román-magyar megbékélésről írt cikkeket különböző kolozsvári lapokba.

1945-ben a kolozsvári református kollégiumban történelemtanári állást vállalt — visszatért eredeti foglalkozásához — és ugyanakkor a Szövetségért is alkalmazást talált. 1945-ben a Szövetség igazgatósága a Székelyföldre küldte Unghváryt, hogy készítsen beszámolót a vidéki szövetkezetek működéséről és helyzetéről. Unghváry a Székelyföldön a demokrácia ellen lázított, majd

1946-ban Magyarországra szökött, ahol beszámolót megbízóinak az azóta leleplezett összeesküvőknek erdélyi működéséről és újabb utasításokkal ellátva visszatért Romániába. A határon már az állambiztonsági osztály emherei várták, akik figyelemmel kísérték, majd a bánffyhungyadi állomáson — ahol Unghváry észrevette, hogy követik és meg akart szökni — letartóztatták. Zsebében nagyszegű dollárbankjegyeket találtak.

Unghváry Sándor összeköttetést tartott fenn Maniu erdélyi magyar cinkosáival és Markham, a hírhedt amerikai újságíró kereszttel az amerikai reakcióval is. Markham kolozsvári látogatásakor Unghváry éjszakánként felkereste az amerikai újságíró, akinek emlékiratot adott át.

A mai tárgyaláson kihallgatják az újonnan megidézett három tanút, majd a perbeszédre kerül sor és ítéletet fog mondani a kolozsvári katonai törvényszék Unghváry Sándor felett. Bármilyen szigorú ítéletet mond a katonai törvényszék, nem lesz elég súlyos. Unghváry a romániai magyar nép becsületét akarta eljátszani!

HORTHYÉK AZSÁNPÖRVOKATÓRE

Unghváry 1935-ben a Horthy-rendszer ügyke volt, s mint ilyen, titkos megbízatással 1935-39 között több ízben járt Erdélyben. Ugyancsak megbízásra 1939-ben belépett a magyar történelem legsötétebb figurájának, Szilasi Ferenc nyilaspártjába és csakhamar a pártvezér kebelbarátja, bizalmasa lett. Vezető szerepet vitt, majd összekülböztött a párt vezérével és kilépett a hungarista mozgalomból. A nyilaspártban elöltött idejéről könyvet írt „Mit láttam az Andrási-uti Nyilas Házban” címmel, amelyben leleplezte a hungarista mozgalom egyes figuráit.

Ekkor megbízói felszólították, hogy férközzön a baloldali mozgalmakba, amihez Unghvárynak nyilasokat leleplező könyve nagy segítséget nyújtott.

A DEMOKRATÁK ELLEN

1942-ben, ugyancsak különleges megbízatással Budapestről Kolozsvárra költözött, ahol a baloldali

15 napra betiltották a szarvasmarhák, sertések és juhek levágását

BUKAREST. — A belügyminisztérium, hozatalát, eladását és fogyasztását. Szarvasmarhák, juhek és sertések vársárlása, levágása csak az ipar- és kereskedelmi minisztérium különleges engedélyével szabad. A rendelet ellen vétőit, valamint ezek husának forgalomban szigorúan megbüntetik.

A kolozsvári népi kollégium közleménye

A kolozsvári Budai Nagy Antal népi kollégium néhány megüresedett helyére pályázatot hirdet. Előnyben részesülnek a most beiratkozni akaró szegénysorsú, tehetséges, munkás és parasztszármazású gyermekek. A felvételi vizsga október 20-án reggel 9 órakor kezdődik a népi

kollégium helyiségében. (Vörös Hadsereg-utca 1 szám). A pályázók a népi kollégium igazgatóságához címzett kérvénnyel kívüli hozzák magukkal tanulmányi értesítőjüket és szüleik vagyoni helyzetéről szóló igazolványt, továbbá egy napi ételmelet és írószert.

A Tribuna Noua bálja

Műsoros estét rendez a Tribuna Noua” irodalmi Köre október 18-án este a New-York kávéház összes termeiben. Meghívókat a Tribuna Noua” kiadóhivatalában lehet igényelni (Szabadság-utca 12)

I. emelet) minden hétköznap délelőtti 8—2 között, valamint az est megkezdésekor a pénztárnál. A műsoros estét reggelig tartó tánc követi.

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés szavankint 2 lej. Legkisebb hirdetés (10 szó) 20 lej. Állást keresőknek 10 szóig 15 lej. Cim a kiadóban és jelzés hirdetéseknek 5 lej pótdíj fizetendő. Szöveg hirdetés szavankint 5 lej. Közgazdasági hirdetés szavankint 6 lej. Keretes hirdetés négyzetcentiméterenkint 4—5 lej. Házasság—levelezés 5 lej szavankint Nyilttér szavankint 10 lej.

ELADÓ egy darab zománczott gyermekfürdőkád, gyermekágy. Varga-utca 15 szám. 5288
RÁDIO Philips, ultramodern, olesón eladó. Forduló-utca 2. 7742
ELADÓK vaságyak. Schöberl-ágyak, sezlónok, asztalok, székek egy tömegben és egyenkint is. Szálloda, panzió berendezésre. Erdéklődni Nemes Sabin, Berde Mózsa-utca 2. Délután 2—4 óra között. 5291

MEGVETELRE porcellán vajtartót keressék. Cim a kiadóban. 5294
RÁDIO modern eladó. Szappan-utca 32 szám. 5295
FODRÁSZOK! Dauer-gép 220 Voltos eladó. „Baier”, Jókai-utca 5. 5298
EGY kétszemélyes új rekamié olesón eladó. Rudolf-ut 76. 5296
VADONATUJ villanyrezsómat elcsérelném jókarban lévő petróleumfűzővel. Cim a kiadóban.

KFRESEK azonnalra 1 szoba, könyvhár, esetleg 1 szobát. Közvetítőt díjazok. Cim a kiadóban.
INGATLAN LAKAS
KÉT középiskolás diák lakást és ellátást kaphat a tanulmányai felülvizsgálása mellett. „Kitűnő pedagógus”. Dézsma-utca 43. 1. ajtó. 5201
KIS üres szobát keresek költségmegtérítéssel Cim a kiadóban. 5286

KUKORICAGÖRÉT nagy mennyiségben vásárol az állatgyógyászati klinika. Vörös Hadsereg-utca 55—57 szám. Telefon: 457. 5296

SZÉKELYHID (Bihar megye) községben 17 katasztrális hold elsőrendű szántóföldet elcsérelnek Kolozsvár határában külön teherkocsik, házzal, vagy szántófölddel. Dr. Piersic, Bolintineanu-utca 10. 5295

KULONFELE

ÚJ AUTÓBUSZALLOMAS! CTC autógarázs nyílt meg Kolozsvárt az Unió Szállítási Rt. irodájában. RATA autóbuszjegyek kiadása minden időben, 10 napi előzetes helyjegy-biztosítással. DARABARUK MENETRENDSZERŰ KAMIONOKKAL. Teljes rakomány részére külön teherkocsik, a hivatalosnál 40 százalékkal olesóbban. Jelszó: pontosság, biztonság, olesőség! Felvilágosítás Uniónál, I. Mihály király-utca 2. Telefon: 10—79.

KERESEK bérbé egy rekamiét és egy kombinált szekrényt. Elelemmel is fizet hetek Cimeket kérem leadni Horca-utca 22, házfelügyelőnél. 5272
1/2 LOEROS villanymotort cserélnék 1/2 lóerőssel. Balogh, Arató-utca 4. 5282

ADAS VÉTEL

VARRÓGÉPEKET férfit, nőt, cipészgépkeket bizományba eladásra elvállalok, készpénzlelőget adok. Weisz gépkereskedő, Horca-ut 82. 7780
PHILIPS rádió, világvevő nagy szuper, olesón eladó. Forduló-utca 2. 5224
ELADÓ balkaru susztergép, jobbkaru bérdisz-művesgép, szűcsgép, harisnyaszemfeszítőgép. Weisz gépkereskedőnél, Horca-ut 82. 5245
RABA 4 tonnás teherautó eladó. Értekezni az „Organizátor”-nál, Egyetem-utca 4. I. emelet. 5300
VESZ, elad butort, szőnyeget, porcellánt és egyéb értéktárgyat „Unicom”, Kossuth Lajos-utca 10. 5252
LŐSZÓR matrácok, elsőosztályú minőség, modern Standard nagy rádió lámpa nélkül sürgősen eladók. Eperjes-utca 9. Gr. 5297
SORGÓSEN eladó egy háló és más butor, egy üzemképes rádió és egy vaszkazetta. Nagyszamos-utca 23. 5217
VESZEK rossz cipőket és páratlant. Hosszu-utca 48, ajtó 2. 7708
MAJDNEM új süllyeszűrés női Singer varrógép és egy betétes topolya háló sürgősen eladó. Árpád-ut 37. 5297
RÁDIO Standard, 3+1 universális, majdnem új állapotban eladó. Timár-utca 2. 5285

Friss töltésű **URSUS SÖR**
jelenlegi olesó ára vendéglőben
palackonként 20 lej,
poharanként 12 lej.

„VICTORIA” Szövetkezet
az érvényes tagsági könyvecskőkre
2 kgr. málicsistet oszt
a fióküzletekbe